

BELÜGYMINISZTERIUM
Határőrség
Politikai Csoportfőnöksége

180/56/1972

16. 3.
Szolgálati használatra!

319
..... sz. példány

1 pol. ban érkezt

A MINISZTERISZTERIUM
az 1972. évi LXV. tv. 22. §-ára
figyelemmel

A BELÜGYMINISZTERIUM HATÁRŐRSÉG
POLITIKAI CSOPORTFŐNÖKÉNEK

UTASÍTÁSA

a személyi állomány eszmei-politikai oktatására
az 1972/73-as évre

KIADJA:
A BM HATÁRŐRSÉG POLITIKAI CSOPORTFŐNÖKSÉGE

1972

19-553/72.

65-55-3/72.

180/56/1972

J ó v á h a g y o m :

SZABÓ GUSZTÁV s. k.,

vezérőrnagy

BM Határőrség országos parancsnoka

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

A BELÜGYMINISZTERIUM HATÁRŐRSÉG
POLITIKAI CSOPORTFŐNÖKÉNEK

UTASÍTÁSA

a személyi állomány eszmei-politikai oktatására
az 1972/73-as évre

KIADJA:

A BM HATÁRŐRSÉG POLITIKAI CSOPORTFŐNÖKSÉGE

---

1 9 7 2

1

AZ ESZMEI—POLITIKAI OKTATÁS FŐ FELADATAI AZ 1972/73-AS ÉVBEN

A határőrségnél folyó eszmei—politikai munka tartalmi, szervezeti és módszertani követelményeit az MSZMP Politikai Bizottsága 1971. április 21-i és az MSZMP Határőrségi Bizottsága március 30-i határozata jelöli meg.

Legfontosabb követelmény propagandánkkal szemben, hogy segítse elő a személyi állomány politikai meggyőződésének mélyebb megalapozását, tájékozódó képességének, politikai aktivitásának fokozását, a magatartásbeli és tudati ellentmondások feloldását, a szűkessé vált cselekvési formák elfogadását, érvényesítését.

Erősítse a személyi állomány osztálytudatát, történelem és társadalomszemléletét, a Magyar Népköztársaság határainak őrizetéért, a szocialista országok biztonságáért érzett személyes felelősségét.

Járuljon hozzá, hogy a hivatásos állomány a párt politikáját és célkitűzéseit a maga területén öntevékenyen és alkotó módon képes legyen megvalósítani, a sorozott állomány méginkább alkalmas legyen a katonai eskű követelményeinek és a határőrizet feladatainak teljesítésére.

A követelmények megvalósítása érdekében a fő figyelmet az alábbiakra fordítsák:

A propagandamunka központi kérdése továbbra is az SZKP XXIV., az MSZMP X. kongresszusa határozatainak, pártunk ifjúságpolitikai állásfoglalásának és az Ifjúsági Törvénynek az ismertetése, az ezekből adódó feladatok végrehajtására való mozgósítás. A szocializmus teljes felépítésének kérdései közül kiemelt fontosságú a gazdaságpolitikának, a gazdaságirányítási rendszernek, a párt jövedelem és életszínvonal-politikájának magyarázása. Adjon propagandánk folyamatosan tájékoztatást a X. kongresszus határozatainak megvalósításáról, az időszerű gazdasági kérdésekről. Mutassa be a népgazdaság fejlődése, teherbíró képessége és a határőrség fejlődé-

se, a személyi állomány életkörülményeinek javítása közötti összefüggéseket.

Intenzívebben magyarázza a szocialista országok fejlődését és az átmeneti nehézségek okait; a szocialista országok között mutatkozó érdekkülönbségek és érdekközösségek összefüggéseit; a nemzeti és nemzetközi feladatok egységét; a szocializmus építése általános törvényszerűségeinek és sajátosságainak viszonyát; a nemzetközi munkásmozgalom helyzetét; a politikai, gazdasági és katonai együttműködés jelentőségét; a hazafiság és internacionalizmus eszméjét és követelményét. Járuljon hozzá a szocialista országok hadseregei, határőrségei barátságának elmélyítéséhez.

Az SZKP XXIV., az MSZMP X. kongresszusa útmutatásainak alapján adjon valóságos képet a két világrendszer küzdelméről, az erőviszonyokról; a harmadik világ helyéről és szerepéről.

Mutassa be és leplezze le az imperializmus agresszív tevékenységét, erőteljesen szálljon szembe a fellazítási törekvésekkel. Növelje a gyűlöletet hazánk külső és belső ellenségeivel szemben. Kiemelten foglalkozzon az USA vietnami, laoszi, kambodzsai agressziójával, a közel-keleti helyzettel, az európai béke és biztonság kérdéseivel.

Meggyőzően magyarázza az állami és társadalmi élet demokratizmusra fejlesztésének kérdéseit. A párt ifjúságpolitikai állásfoglalása és az Ifjúsági Törvény megértetésén keresztül mozgósítsa a hivatásos állományt a határőr fiatalok neveléséből rájuk háruló feladatok színvonalas teljesítésére.

Tevékenyen járuljon hozzá a határőrség előtt álló legfontosabb feladatok elvi-politikai összefüggéseinek megértéséhez és egységes értelmezéséhez. Segítse elő az élet által követelt szemléletmód uralkodóvá válását, az idejét múlt módszerekkel való szakítást, a személyi állomány szocialista személyiség jegyeinek erőteljes kibontakoztatását. A párt politikájával való egyetértést mindinkább a szocialista erkölcs elveivel való azonosulássá mélyítse. Értesse meg, hogy a szocializmus teljes felépítésének időszakában a korábbinál szigorúbbak a követelmények a szemlélet, a politikai magatartás, a vezetés, a szakmai hozzáértés és a magatartás terén.

A tartalmi kérdéseket a párt politikájának tükrében differenciáltan magyarázza, más-más terjedelemben és mélységben a hivatásos, illetve sorállomány körében. Türelmes meggyőző munkával, a kétfrontos ideológiai harc kibontakoztatásával küzdjön a polgári, kispolgári szemlélet, életfelfogás és magatartás ellen.

AZ ESZMEI—POLITIKAI OKTATÁS RENDSZERE

A határőrségnél folyó eszmei—politikai oktatás a pártoktatás rendszerére épül. Szervezése a Magyar Néphadsereggel összhangban történik.

A sorozott állomány politikai oktatása

1. Az újoncok politikai oktatása heti 6 órában történik. Alapképzés időszakában egységesen az 1/a., a határőr és szakkiképzésben résztvevők az 1/b. és a tisztesiskola hallgatói az 1/c. tematika szerint tanulnak.

A tisztesek az újoncokkal együtt vesznek részt a foglalkozásokon. Az előadások megtarthatók összevontan több század részére, vagy századonként. Az ismeretek bővítését századonként vagy szakaszonként, a csoportos beszélgetéseket — szakaszparrancsnok irányításával — szakaszonként vezessék le.

Az újonckiképzésen, tanfolyamokon, kerület (e) közvetleneknél a politikai oktatás oktatási nap keretében történjen. Az oktatási nap a politikai oktatás mindhárom mozzanatát (bevezető előadás, ismeretek bővítése, csoportos beszélgetés) foglalja magába. Kivételt képez a tisztes-iskolán folyó politikai oktatás, ahol a „Pedagógiai és lélektani alapismeretek” témából tartott előadást csoportos felkészülés, illetve tanulókori foglalkozás követi.

2. A határőrök és a tisztesek politikai oktatását a 2. sz. tematika szerint heti 4 órában, a Műszaki Zászlóaljnál havi 8 órában szervezzék meg.

A propagandista csak hivatásos állományú lehet. Esetenként — a politikai osztályvezető engedélyével — sorozott állományúak is vezethetnek foglalkozást, (csak ismeretek bővítését, illetve pótfoglalkozást). Felkészítésükre nagy gondot fordítsanak.

Az őrsőkön a foglalkozásokat a politikai helyettesek, a parancsnokok, vagy helyetteseik vezessék. A századoknál az előadásokat a politikai helyettesek, vagy a parancsnokok tartásák, az ismeretek bővítését és a csoportos beszélgetéseket a szakaszparrancsnokok vezessék.

A váltás miatt az alegységeknél a politikai oktatás 1973-ban három héten keresztül, két esetben szünetel.

Az oktatási ciklusok között bizonyos idővel a politikai osztályok szabadon rendelkeznek. A politikai osztályvezető önállóan döntően a feldolgozandó témákról.

A hivatásos állomány eszmei—politikai oktatása

A hivatásos állomány, a kinevezett és a szerződéses polgári alkalmazottak eszmei—politikai oktatásának formái a következők:

1. Káderképzési formák,
2. Káder továbbképzési formák,
3. Szakszervezeti oktatás.

1. Káderképzési formák

- a) Szocializmus építésének kérdései—tanfolyam.

Pályakezdő, tiszthelyettesképző iskolát még nem végzett tiszthelyettesek és kellő politikai alapképzettséggel nem rendelkező kinevezett polgári alkalmazottak részére. Rendeltesse, hogy előkészítsen a középfokú politikai és világnézeti ismeretek elsajátítására.

- b) A magyar forradalmi munkásmozgalom kérdései — tanfolyam.

Azon tiszthelyettesképző iskolát még nem végzett tiszthelyettesek és kinevezett polgári alkalmazottak számára, akik az 1971/72-es oktatási évben a Szocializmus építésének kérdései tanfolyamot eredményesen elvégezték.

- c) Marxizmus-leninizmus középfokú iskola 2. évfolyama.

Azok számára, akik 1971/72-ben az első évfolyamot sikeresen végezték. A második év anyagából a résztvevők vizsgát tesznek, az iskola elvégzéséről bizonyítványt kapnak.

2. Káder továbbképzési formák

- a) Középfokú elméleti konferenciák, két különböző tematikával
- a szocializmus építésének időszerű kérdéseiről,
  - a nemzetközi politika időszerű kérdéseiről.

Ezen a fokon azok a tisztek, tiszthelyettesek és kinevezett polgári alkalmazottak tanulnak, akik a Marxizmus-leninizmus középfokú iskola által biztosított ismeretszinttel már rendelkeznek, elvégezték az ETI-t, KLKF-t, vagy a BM Akadémiát. Marxista-Leninista Esti Egyetemre való beiskolázásuk nem szükséges, vagy nem lehetséges.

b) Felsőfokú elméleti konferenciák, három különböző tematikával

- a fejlett tőkésországok társadalmának és munkásmozgalmának kérdései,
- a nemzeti felszabadító mozgalom, a függetlenné vált országok fejlődésének időszerű kérdései,
- a szocialista gazdaság fejlődésének néhány elméleti problémája.

Ebben a formában azok a tisztek tanulnak, akik egyetemet, főiskolát, marxista egyetemet, ZMKA-t végeztek s szakosító tanfolyamon való tanulásuk nem lehetséges, illetve a beosztásuk azt nem teszi szükségessé.

c) Irányított önképzés

(Csak a BM Határőrség Országon Parancsnokságon indítunk).

d) Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem és szakosító tanfolyamok.

Esti egyetemre, szakosító tanfolyamokra az iskolázási tervben szereplő hivatásos állományúakat kell küldeni. Az ediginél nagyobb számban iskolázzanak be alegység politikai helyetteseket.

Marxizmus-Leninizmus Esti Egyetem szakosító tanfolyamára elsősorban vezető politikai munkásokat és a hivatásos állomány propagandistáit iskolázzák be.

Folytatjuk a beiskolázást az MSZMP KB Politikai Főiskola továbbképző tanfolyamaira.

3. Szakszervezeti oktatás

Szakszervezeti oktatást a szerződéses polgári alkalmazottak részére kell szervezni. A politikai osztályvezetők tájékoztódnak a szakszervezeti oktatás rendszeréről, tematikájáról. Nyújtsanak

segítséget az oktatás megszervezéséhez és a foglalkozások levezetéséhez. A foglalkozásokat munkaidőben tartásuk, 1—2 órai időtartammal.

Politikai tájékoztató, előadásos propaganda

- a) A sorozott állomány részére tartsanak heti 1 órás időtartamú politikai tájékoztatót, a politikai osztályvezető által meghatározott napon.

Politikai tájékoztatót csak hivatásos állományú tarthat. Kiképzőpontokon, tanfolyamokon a politikai tájékoztatókat az ismétlődő foglalkozások ideje alatt tartásuk.

- b) A hivatásos állomány, a kinevezett és szerződéses polgári alkalmazottak részére munkaidőben — havonta legalább 4 óra időtartammal és differenciáltan — tartsanak politikai tájékoztatót. A hivatásos állományúak politikai tájékoztatóit a kerület (e) vezetői és meghívott külső előadók tartásuk.

Nagy gondot fordítsanak az alegységeknél szolgálatot teljesítők tájékoztatására, akiknél az írásban kiadottakat is be lehet számítani ebbe az időbe. A többi időt pedig a részükre tartott különböző összevonásokon kell felhasználni.

- c) A politikai osztályok rendszeresen szervezzenek a személyi állomány részére tömegpropaganda előadásokat: a határőrség (a kerület) előtt álló feladatokról, katonapolitikai, állambiztonsági, jogi és technikai kérdésekről.

A propagandamunkában fokozott figyelmet kell fordítani a határőrizetben alkalmazott technikai eszközök szerepének, jelentőségének, az alkalmazás módjának, a kezelési ismeretek fontosságának magyarázatára.

A Politikai Csoportfőnökség — e kérdésekkel foglalkozó — kiadványainak tartalmát helyi érvekkel, tényekkel, példákkal egészítsék ki, s a foglalkozások vezetését jól felkészült hivatásos állományúakra bízásuk.

AZ ESZMEI—POLITIKAI OKTATÁS IRÁNYÍTÁSA

Propagandista tanfolyamok

1. A Politikai Csoportfőnökség Agit. prop. kutúr osztálya 1972. harmadik és 1973. első negyedévében szervezzen tanfolyamot a vezető politikai munkások részére.
2. A politikai osztályok az oktatási év megkezdése előtt tartsanak 1—2 napos tanfolyamot a hivatásos állomány propagandistái számára.
3. A sorozott állomány propagandistái részére negyedévenként vezessenek le tanfolyamot, megtartására intézkedést küldünk és meghatározzuk a tanfolyammal kapcsolatos követelményeket. A kerületparancsnokok a tanfolyam munkájában személyesen, vagy helyetteseiken keresztül vegyenek részt.

Az eszmei—politikai oktatás irányítása és értékelése

1. A Politikai Csoportfőnökség Agit. prop. kultúr osztálya a BM Határőrség Országos Parancsnokság propagandistáinak és a kerületek (e) vezető propagandistáinak irányítását végzi.

A politikai osztályok a kerületek hivatásos és sorozott állománya propagandistáinak irányításaért és felkészítéséért felelősek.

2. Az Agit. prop. kultúr osztály és a politikai osztályok az eszmei—politikai oktatás irányításában a fő figyelmet az időszerű elvi—politikai kérdések helyes kiválasztására, a munka szakszerűségére és hatékonyságára, a propagandisták helyi tényekkel és érvekkel való ellátására és jó elméleti, módszertani felkészítésükre fordíták.

A politikai osztályvezető az alegységek parancsnokait és az irányítiszteket rendszeresen tájékoztassa a propagandista tanfolyamok főbb tartalmi kérdéseiről és a soronkövetkező feladatokról.

A hivatásos állomány propagandistái részére tematikák szerint csoportosítva és témánként tartsanak előkészítő foglalkozást. A hivatásos és a sorozott állomány propagandistáit rendszeresen

tájékoztassák a párthatározatok, kormányrendeletek, parancsok és utasítások végrehajtásáról, az információ útján szerzett főbb tapasztalatokról, a határőrség (kerület) előtt álló legfontosabb feladatokról.

3. A hivatásos állomány eszmei—politikai oktatását 1972. novemberében kezdjék meg és a témáktól függően fejezzék be.
4. Az eszmei—politikai oktatás alól fel kell menteni azokat a hivatásos állományúakat, kinevezett polgári alkalmazottakat, akik Marxista-Leninista Esti Egyetemen, szakosítón, BM és Zrínyi Akadémián, egyetemen, főiskolán vagy középiskolában tanulnak, továbbá a sorozott állományúak propagandistáit.

Az oktatásba történő besorolást és felmentetteket az oktatási év kezdete előtt jelentessék meg parancsban.

5. Az eszmei—politikai oktatás helyzetéről a kerületparancsnokok, politikai osztályvezetők és a politikai osztály beosztottai folyamatosan legyenek tájékozottak. Ellenőrzéseik során nagy súlyt helyezzenek az oktatás hatékonyságának vizsgálatára, az e téren jelentkező fogyatékoságok feltárására és megszüntetésére. Az eszmei—politikai oktatást félévenként osztályértekezleten értékeljék. Átfogó értékelése az oktatási év befejezése után történjen.
6. A kerület politikai osztályok folyamatosan tartsák a kapcsolatot a megyei pártbizottságok agit. prop. osztályaival. Kérjenek segítséget az oktató munkához, a propagandisták képzéséhez.

Az eszmei—politikai oktatás anyagi biztosítása

1. A Politikai Csoportfőnökség a hivatásos és a sorozott állomány propagandistái részére térítésmentesen biztosít olvasókönyvet, tananyagot, és foglalkozásvezetői segédkönyvet.
2. A hivatásos állomány oktatási anyagait a Zrínyi Katonai Kiadó térítés ellenében biztosítja. A sorozott állomány oktatási segédanyagait térítésmentesek.
3. A politikai osztályok a könyvtárfejlesztésnél vegyék figyelembe a hivatásos állomány oktatásához szükséges irodalom (klasszikusok, folyóiratok, kézikönyvek) biztosítását. Szervezzék meg a könyvtárközi kölcsönzést.

Jelentési kötelezettség

1. 1973. július 16-ig terjesszenek fel átfogó értékelést a hivatásos állomány eszmei—politikai oktatásáról, a sorozott állomány és az újoncok addig befejezett politikai oktatásáról.
2. 1972. október 15-ig készítsenek kiegészítő jelentést a sorozott állomány és az újoncok még hátralévő politikai oktatásáról.

Budapest, 1972. július 13.

Dr. ABEL LÁSZLÓ s. k.,
ezredes
BM Határőrség politikai csoportfőnöke

TEMATIKÁK

1 . s z . T E M A T I K A

a kiképzőpontokon folyó politikai oktatáshoz¹

a) Újoncok részére

Sorsz.	A t é m a c í m e
1.	A katonai eskű. (Mit kíván a szocialista hadsereg katonáitól, a szocialista közösség fegyveres védelmezőitől a haza?)
2.	A határőrség szerepe, feladatai társadalmi rendünk védelmében.

b) Határőr és szakkiképzésen résztvevők számára

Sorsz.	A t é m a c í m e
1.	A magyar néphadsereg, szocialista hadsereg.
2.	a) Az imperializmus a haladásnak, népünknek, rendszerünknek ádáz ellensége. ² b) Világméretű harc az imperializmus ellen.
3.	A katonai fegyelem lényege és jellege a határőrségnél.
4.	A határmenti lakossággal való együttműködés jelentősége.

c) Tisztesiskola hallgatók részére

Sorsz.	A t é m a c í m e
1.	A katonai fegyelem lényege és jellege a határőrségnél.
2.	Pedagógiai és lélektani alapismeretek.

¹ Megjegyzés: A tisztesiskola a határőr és szakkiképzéssel egyszerre kezdődik. A tiszteskiképzés befejezése után ér véget az alegységeknél — a váltással kapcsolatos — háromhetes oktatási szünet. Így a tisztesek az alegységeknél mindig egy új téma feldolgozásának kezdetekor kapcsolódnak be a politikai oktatásba.

² Az 1972. júniusában kezdődő kiképzésen a 2/a., az októberben kezdődő kiképzésen és 1973-ban a 2/b. téma kerül feldolgozásra.

2 . s z . T E M A T I K A

a határőrök és tisztesek politikai oktatására¹

Sorsz.	A t é m a c í m e
1.	Világmeéretú harc az imperializmus ellen.
2.	A szocialista építómunka jelenlegi szakaszának fő vonásai.
3.	A szocializmus teljes felépítésének útján.
4.	Nemzetközi gazdasági kapcsolataink jelentősége és fejlesztésük feladatai.
5.	A gazdasági építómunka eredményei. A párt életszínvonal-politikája.
6.	A szocialista demokrácia továbbfejlesztése, a közéleti aktivitás, társadalmi tudatosság.
7.	A szocialista munkaerőkölcs.

Váltás előtt, leszerelők részére²

1/a	Az eskü egy életen át kötelez.
2/a	Elhelyezkedéssel, Munka Törvénykönyvvvel kapcsolatos tájékoztató.

¹ Az 1. és a 2. sz. téma az 1971/1972 évi tematikában már szerepelt. Feldolgozásukra — az új kiképzési rendszerre való áttérés miatt — az 1972/1973-as oktatási évben kerül sor.

Az oktatási ciklusok között bizonyos idővel (előreláthatóan januárban, júniusban és októberben) a politikai osztály rendelkezik.

² 1973-ban mindkét téma három esetben (februárban, júliusban és decemberben) kerül feldolgozásra. Ezalatt a sorozott állomány leszerelésre nem kerülő része ismét. A váltás után három héten keresztül — 1973-ban két esetben — a sorozott állomány politikai oktatása szünetel.

3 . s z . T E M A T I K A

Szocializmus építésének kérdései — tanfolyam¹

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	A szocializmus építésének általános törvényszerűségei és nemzeti sajátosságai.	November
2.	A párt vezetőszerépének erősítése. A munkásosztály vezető szerepének érvényesülése, a párt szövetségi politikája.	December
3.	Az állam szerepe a szocialista építómunkában. Az államélet és a szocialista demokrácia fejlesztésének feladatai.	Január
4.	A gazdasági építőmunka eredményei, a párt gazdaságpolitikájának fő célkitűzései. A tervszerűség és a gazdasági hatékonyság fő feltételei és feladatai.	Február
5.	A párt életszínvonal- és szociálpolitikája. Jövedelempolitikánk elvi és gyakorlati kérdései.	Március
6.	Nemzetközi gazdasági kapcsolataink fejlesztésének jelentősége és feladatai.	Április
7.	A szocialista építőmunka nemzetközi feltételei biztosításának szerepe és feladatai. A haza védelmének időszerű kérdései.	Május
8/a	A hivatásos (továbbszolgáló) állománnyal szembeni politikai-erkölcsi-magatartásbeli elvárások.	Június
8/b	A kinevezett polgári alkalmazottakkal szembeni politikai-erkölcsi-magatartásbeli elvárások.	Június

¹ A tananyagot az 1—7 témához a Kossuth Kiadó, a 8/a., 8/b. témához a Módszertani Központ állítja össze. A 8. témából a foglalkozást a hivatásos állomány és a kinevezett polgári alkalmazottak részére külön kell megtartani.

4 . s z . T E M A T I K A

A magyar forradalmi munkásmozgalom kérdései — tanfolyam¹

I. évfolyam (1972—73-ban)

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	A magyar munkásmozgalom kialakulása. A KMP megalakulásának történelmi körülményei.	November
2.	A Magyar Tanácsköztársaság.	December
3.	A KMP újjászervezése, harca a munkáshatalomért, és a demokráciáért.	Január
4.	Harc az antifasiszta népfrontért, a független, demokratikus Magyarországért.	Február
5.	A párt ifjúságpolitikája. Törvény az ifjúságról. A KISZ VIII. kongresszusa az ifjúsági szervezet feladatairól.	Március
6/a	A hivatásos (továbbszolgáló) állománnyal szembeni politikai-erkölcsi-magatartásbeli elvárások.	Április
6/b	A kinevezett polgári alkalmazottakkal szembeni politikai-erkölcsi-magatartásbeli elvárások.	Április
7.	A téma később kerül meghatározásra.	Május

II. évfolyam (1973—74-ben)

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	Hazánk felszabadulása. Az MKP harca a munkáshatalom győzelméért.	November
2.	A szocializmus építésének kibontakozása hazánkban.	December
3.	Az ellenforradalmi lázadás leverése és tanulságai, a szocialista konszolidáció.	Január
4.	A szocializmus alapjainak lerakása hazánkban.	Február
5.	Társadalmi programunk, a szocializmus teljes felépítésének folytatása magasabb szinten.	Március
6.	A témák később kerülnek meghatározásra.	Április
7.		Május

¹ Az I. évfolyam 1—4, a II. évf. 1—5 témájához a tananyagot a Kossuth Kiadó, az I. évf. 6/a, 6/b. témájához a Módszertani Központ készíti.

5 . s z . T E M A T I K A

Marxizmus-leninizmus középfokú iskola 2. évfolyam¹

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	A szocialista állam és továbbfejlesztésének feladatai.	November
2.	A párt szerepe és feladatai a szocializmus teljes felépítésének időszakában.	December
3.	A szocialista embereszmény. A szocialista tudat és világnézet kialakításának és fejlesztésének feladatai.	Január
4.	A szocialista világrendszer.	Február
5.	A gyarmati sorból felszabadult népek küzdelme a felemelkedésért.	Március
6.	A két világrendszer harca.	Április
7.	A párt ifjúságpolitikája. Törvény az ifjúságról. A KISZ VIII. kongresszusa az ifjúsági szervezet feladatairól.	Május

¹ Az 1–6 témához a tananyagot a Kossuth Kiadó készíti. A 7. témához a tananyagot a Módszertani Központ állítja össze.

6 . s z . T E M A T I K A

A szocializmus építésének időszerű kérdéseiről — középfokú elméleti konferencia¹

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	Társadalmi fejlődésünk főbb jellemzői. Pártunk ifjúságpolitikája és a belőle fakadó feladataink.	November
2.	A gazdasági építőmunka és az életszínvonal-fejlődés kérdései. A honvédelem anyagi biztosított-sága.	December Január
3.	Az ideológiai élettel és a művelődéssel össze-függő feladatok.	Február Március
4.	A nemzetközi helyzet. Külpolitikánk fő irányai és feladatai. Pártunk katonapolitikai állásfog-lalása.	Április
5.	A párt működése.	Május
6.	Az MSZMP X. kongresszusa határozatai a meg-valósulás útján.	Június

¹ Ez a tematika az 1972. márciusában kiadott 180/17—1971. sz. tájékoztatóban: Az MSZMP X. kongresszusa címen szerepelt. A címváltozást nem követte a témák címéinek, a tematikának változása.

Az alapvető tananyag a Kossuth Kiadó: Az MSZMP X. kongresszusáról készült kiadványa, mellyel a hallgatókat már elláttuk. Ezenkívül, — a Módszertani Köz-pont gondozásában, — szemelvény (cikk) — gyűjtemény készül a részükre.

7 . s z . T E M A T I K A

A nemzetközi politika időszerű kérdéseiről — középfokú elméleti konferencia¹

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	A szocialista országok együttműködésének kérdései. A KGST és a Varsói Szerződés további fejlődése.	November December
2.	A nemzeti felszabadító mozgalom helyzetének sokszínűsége, jelentősége az imperializmus elleni harcban.	Január
3.	A mai modern kapitalizmus megítélése. Külpolitikájának stratégiai céljai és eszköztára. A NATO.	Február Március
4.	A Szovjetunió harca a békéért és a népek biztonságaért. Az SZKP XXIV. kongresszusán elfogadott békeprogram és megvalósulásának feltevélei.	Április Május
5.	Az európai béke és biztonság megteremtésének időszerű kérdései.	Június

¹ Ez a tematika az 1972. márciusában kiadott 180/17—1971. sz. tájékoztatóban: Az SZKP XXIV. kongresszusa címen szerepelt. A címváltozást nem követte a témák címeinek, a tematikának változása.

Az alapvető tananyag a Kossuth Kiadó: Az SZKP XXIV. kongresszusáról készült kiadványa, amivel a hallgatók el vannak látva. Ezenkívül, — a Módszertani Központ gondozásában, — szemelvény (cikk) — gyűjtemény készül a részükre.

8 . s z . T E M A T I K A

A fejlett tőkésországok társadalmának és munkásmozgalmának kérdései — felsőfokú elméleti konferencia¹

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	A modern kapitalizmus új jelenségei (műszaki-tudományos forradalom, állammonopol-kapitalizmus, integráció, konjunktúra). A katonai-ipari komplexum kérdése. A modern kapitalizmussal kapcsolatos burzsoá nézetek és azok bírálata.	November
2.	A fejlett tőkésországok társadalmi-politikai viszonyai, kormányaik kül- és katonapolitikája.	December Január
3.	A fejlett tőkésországok munkásmozgalmának főbb problémái. A társadalmi rétegződés változásai, a munkásosztály és más rétegek anyagi és társadalmi helyzete.	Február
4.	Új mozzanatok a tőkésországok ifjúsági mozgalmában és a kommunisták viszonya a mozgalmakhoz.	Március
5.	Az ifjúság helye, szerepe társadalmunkban. A párt ifjúságpolitikája. Az ifjúság nevelésének alapkérdései néphadseregünkben.	Április

¹ A hallgatók részére szemelvény (cikk) — gyűjtemény készül.

9 . s z . T E M A T I K A

A nemzeti felszabadító mozgalom, a függetlenné vált országok fejlődésének időszerű kérdései — felsőfokú elméleti konferencia¹

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	Ázsia és Afrika nemzeti felszabadító mozgalmainak jelentősége a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet forradalmi folyamatában. Szocialista, nem kapitalista és tőkés fejlődés útján haladó országok. A nemzeti felszabadító mozgalmak és a függetlenné vált volt gyarmati országok fejlődésének főbb szakaszai az 1945—1970 közötti időszakban.	November
2.	A nemzeti önállóság kivívásának sajátosságai, az imperializmus jelenlegi politikája Dél- és Délkelet Ázsiában.	December
3.	A függetlenség kivívásának és fejlődésének sajátosságai Közel- és Közép-Keleten. A neokolonializmus e térség országaiban.	Január
4.	A nemzeti függetlenségi mozgalom jelenlegi szakaszának fő társadalmi-politikai kérdései, a fejlődés perspektívája.	Február
5.	A szocialista és a fejlődő országok gazdasági, politikai, ideológiai, kultúrális kapcsolatai.	Március
6.	Az ifjúság helye, szerepe társadalmunkban. A párt ifjúságpolitikája. Ifjúságunk nevelésének alapkérdései néphadseregünkben.	Április

¹ A hallgatók részére szemelvény (cikk) — gyűjtemény készül.

1 0 . s z . T E M A T I K A

A szocialista gazdaság fejlődésének néhány elméleti problémája — felsőfokú elméleti konferencia¹

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	A szocializmus termelési viszonyainak rendszere. A szocialista tulajdon gazdasági tartalma.	November
2.	Az értéktörvény és az árak a szocializmusban.	December
3.	A gazdasági növekedés főbb mutatói és tényezői a szocializmusban. Gazdasági növekedés és honvédelem.	Január
4.	Együttműködés és integráció. A KGST fejlesztésének komplex programja. A szocialista gazdasági integráció honvédelmi jelentősége.	Február Március
5.	Az ifjúság helye, szerepe társadalmunkban. A párt ifjúságpolitikája. Az ifjúság nevelésének alapkérdései néphadseregünkben.	Április

¹ A hallgatók részére szemelvény (cikk) — gyűjtemény készül.

1 1 . s z . T E M A T I K A

**A két rendszer ideológiai harcának kérdései napjainkban
(Irányított önképzés, csak a BM Hór. Orsz. Pság.-on indul)**

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	A békés egymás mellett élés és az ideológiai harc. A marxista-leninista elmélet szerepe pártunk politikájában. A marxizmus-leninizmus hegemoniájának erősítése. Harc az antimarxista irányzatok ellen.	November December
2.	A konvergencia-elmélet és kritikája.	Január
3.	A honvédelmi készségünk ellen irányuló imperialista ideológiai tevékenység új és régi kérdései, formái, módszerei, eszközei. Az állomány politikai védettségének biztosításával összefüggő kérdések.	Február
4.	Az európai béke és biztonság megteremtésének és az európai hadszíntérnek időszerű katonapolitikai kérdései.	Március
5.	A KGST fejlesztésének „komplex programja”.	Április

1 2 . s z . T E M A T I K A

**A szocialista gazdaság építésének elvi és gyakorlati kérdései
(Irányított önképzés, csak a BM Hő. Orsz. Pság.-on indul)**

Sorsz.	A t é m a c í m e	Időpont
1.	A termelési viszonyok szocialista rendszere. A szocialista tulajdon gazdasági tartalma.	November
2.	A gazdasági növekedés fő tényezői a szocializmusban. A tudomány, mint termelőerő.	December
3.	A szocialista országok gazdasági fejlődésének helyzete és feladatai. A KGST szervezete és fejlődésének távlatai a KGST XXV. ülészakán elfogadott komplex program alapján. A szocialista gazdasági integráció honvédelmi jelentősége.	Január Február
4.	Az európai béke és biztonság megteremtésének és az európai hadszíntérnek katonapolitikai kérdései.	Március

24. A fiatalok beilleszkedésének problémái.
25. Fiatalok a közéletben.
26. Ki a forradalmár?
27. Az érvényesülésről.
28. Individualizmus — kollektívizmus.
29. Szülői ház — önállóság — szabadidő.
30. Ízlésáramlatok, életstílus a fiatalok körében.
31. Hazafiság és ifjúság.
32. A párt ifjúságpolitikája — a KISZ pártirányítása.
33. A KISZ alapvető feladata és jellemző vonásai.
34. A KISZ kommunista politikai jellege.
35. Mit vállalsz, ha KISZ-tag leszel?
36. Szervezzünk közösséget!
37. Ki lehet a párt tagja?
38. A KISZ nemzetközi tevékenysége.
39. Életszínvonal és művelődés falun.
40. Istenhit és vallási szokások falun.